

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Maria Ghervas, Ion Druță

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Tehnico-Științifică „Planta-Vin” societate cu răspundere limitată împotriva Societății comerciale „Gara Nord” societate pe acțiuni, Consiliului municipal Chișinău, Societății cu răspundere limitată „Lascont”, Societății cu răspundere limitată „Extremum” și Ministerului Economiei și Infrastructurii, intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice și Ministerul Finanțelor cu privire la obligarea alocării unui lot de teren și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 08 decembrie 2014,

c o n s t a t ă:

La data de 31 iulie 2002, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cererea de chemare în judecată împotriva ÎM „Elita-5-Altepi” SRL cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin decizia nr. 5/36-9 din 21 februarie 2002 Primăria mun. Chișinău a dat în arendă ÎM „Elita-5-Altepi” SRL lotul de pământ nr. 1 cu suprafața de 0,18 ha din str. Tudor Vladimirescu, pentru proiectarea și construirea unei stații de alimentare cu produse petroliere și gaze și lotul de pământ nr. 2 cu suprafața de 0,35 ha pentru organizarea drumului de acces și amenajare complexă.

Menționează că, terenul enunțat se afla în posesia și folosința firmei „Planta-Vin” SRL, care este proprietarul construcțiilor amplasate pe terenul în cauză, iar conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, adresa lotului nr. 1 și nr. 2 este indicată str. Ismail,105, mun. Chișinău.

Susține că, conform deciziei menționate, Primăria mun. Chișinău a transmis SRL „Planta-Vin” în arendă lotul nr. 1 din contul demolării construcțiilor amplasate pe teren cu condiția recuperării costului clădirilor supuse demolării, însă până în prezent, pârâta s-a eschivat de la evaluarea construcțiilor, achitarea costurilor și ca urmare, SRL „Planta-Vin” a fost în imposibilitate de a elibera terenul în

cauză. Mai mult decât atât, pârâta a început demolarea construcțiilor de pe terenul transmis în arendă, iar în scopul justificării acțiunilor întreprinse a prezentat autorizația de construire nr. 50/2 din 12 octombrie 2000, însă care a fost eliberată pe numele SRL „Mariela”, fiind valabilă până la data de 12 octombrie 2001.

Afirmă că, prin acțiunile sale, pârâta i-a cauzat prejudicii considerabile, dar și a lezat drepturile altor agenți economici ale căror bunuri materiale se află la păstrare pe terenul în litigiu.

Solicită încasarea din contul ÎM „Elite-5-Altepi” a prețului de piață al construcțiilor amplasate pe lotul de teren din str. Ismail,105 (str. Tudor Vladimirescu) supuse demolării, pentru valorificarea terenului atribuit prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 5/36-9 din 21 februarie 2002 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriai Economice de Circumscripție din 04 decembrie 2002 a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău (f. d. 32, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriai Economice de Circumscripție din 24 aprilie 2003 a fost înlocuită pârâta ÎM „Elita-5-Altepi” SRL cu SRL „Extremum” (f.d.121, vol. I).

La data de 25 iulie 2003, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cerere de chemare în judecată suplimentară împotriva SRL „Extremum” și Primăriei mun. Chișinău cu privire la recuperarea costului bunurilor (f. d. 40, vol. I).

În motivarea acțiunii suplimentare a invocat că, prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 16/27038 din 04 iulie 2002 a fost repartizată SRL „Extremum” o parte a lotului de teren din str. Ismail,105, mun. Chișinău.

Menționează că, conform pct. 4.5. și pct. 4.8. din decizia menționată, SRL „Extremum” a fost obligată să determine obiectivele pasibile demolării și să restituie proprietarilor costul acestora, iar prin încheierea Judecătoriai Economice de Circumscripție din 20 mai 2003 a fost obligată Primăria mun. Chișinău și SRL „Extremum”, cu participarea SRL „Planta-Vin” să determine care din obiectivele ce aparțin ultimei sunt pasibile demolării și care este valoarea lor, însă până în prezent, SRL „Extremum” nu a executat nici decizia Primăriei mun. Chișinău și nici încheierea judecătorească.

Susține că, la solicitarea sa, SRL „Business-Romb”, deținătorul licenței pentru inventarierea și estimarea bunurilor, a efectuat identificarea obiectului imobiliar din str. Ismail,105, mun. Chișinău și a stabilit că, prețul de piață al bunurilor care intră în componența bunului imobil constituie 563 785 lei.

Afirmă că, o parte a costului bunurilor a fost recuperată de ÎM „Elita-5-Altepi” SRL, căreia i-a fost repartizată cealaltă parte a lotului de pe str. Ismail, 105 conform deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 5/36-9 din 21 februarie 2002, iar pe lotul de teren repartizat SRL „Extremum” sunt amplasate bunuri, care-i aparțin, în valoare de 316389,05 lei și, anume, sala de producție în valoare de 42 884,1 lei, gardul constituit din 193 unități, în valoare totală de 81 291,6 lei, acoperirea de beton a suprafețelor cu o suprafață de 5355 m.p. în valoare de 84 341,25 lei, apeductul cu o suprafață de 35 m.p. în valoare de 1 120 lei, apeductul pentru agentul termic cu o suprafață de 18 m.p. în valoare de 2 174 lei, depozitul nr. 2 cu o suprafață de 83,8 m.p. în valoare de 2 933,7 lei, depozitul nr. 3 cu o suprafață de 244 m.p. în valoare de 8 539,4 lei, macaraua tip portal în valoare de 57 960 lei,

calea ferată sub macara cu o suprafață de 35 m.p. în valoare de 22 050 lei, resiveri două unități în valoare de 12 450 lei și WC în valoare de 645 lei.

Solicită încasarea din contul SRL „Extremum” și Primăriei mun. Chișinău a costului bunurilor amplasate pe str. Ismail,105, mun. Chișinău în sumă de 316 389,05 lei (f. d. 40, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 29 iunie 2004 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor (f. d. 129, vol. I).

La data de 16 decembrie 2005, SRL „Planta-Vin” a depus cerere de modificare și concretizare a cerințelor împotriva SA „Gara Nord”, SRL „Lascont” și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor, prin care a solicitat încasarea în mod solidar din contul SA „Gara Nord” și SRL „Lascont” a costului bunurilor materiale de pe str. Ismail, 105, mun. Chișinău în sumă de 444 061 lei și obligarea Consiliului municipal Chișinău de a-i repartiza în raza mun. Chișinău un lot de teren echivalent cu cel din str. Ismail,105, mun. Chișinău pentru reamplasarea obiectivelor întreprinderii care erau amplasate pe adresa sus indicată (f. d. 57, vol.I).

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 15 martie 2006 a fost admisă acțiunea și au fost încasate din contul SA „Gara Nord” în beneficiul SRL „Planta-Vin” suma de 444061 lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 13321,83 lei, cu titlu de taxă de stat și suma de 1966 lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei. A fost obligat Consiliul municipal Chișinău să aloce SRL „Planta-Vin” un lot echivalent cu cel din str. Ismail, 105, mun. Chișinău. A fost încasată din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul SRL „Planta-Vin” suma de 90 lei, cu titlu de taxă de stat. A fost încasată din contul SRL „Planta-Vin” în bugetul de stat suma de 4411,83 lei, cu titlu de taxă de stat. SRL „Extremum” a fost eliberată de răspundere (f. d. 140, 141, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Economice din 05 decembrie 2006 a fost respins apelul declarat de către SA „Gara Nord” și menținută hotărârea primei instanțe. A fost încasată din contul SA „Gara Nord” în bugetul de stat suma de 7991,37 lei, cu titlu de taxă de stat (f. d. 181, 182, vol. I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2007 a fost admis recursul declarat de SA „Gara Nord”, au fost casate decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a fost restituită cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f. d. 206-209, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 27 iulie 2007 a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Extremum” (f.d.11, vol. II).

La data de 16 mai 2008, SRL „Planta-Vin” a depus cerere de modificare a acțiunii, solicitând încasarea sumei de 1 262 825 lei, inclusiv dobânda de întârziere pentru perioada 31 decembrie 2004 – 16 mai 2008 în sumă de 818 764 lei (f.d. 32, vol. II).

La data de 29 mai 2009 și 31 iulie 2009, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cereri de modificare a acțiunii împotriva SA „Gara Nord”, Consiliului municipal Chișinău, SRL „Lascont”, SRL „Extremum” și Agenției Transporturi cu privire la

obligarea alocării unui lot de teren, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 108, 140, vol. II).

În motivarea cererii a invocat că, conform deciziei nr. 16/27-32 din 04 iulie 2002 „Cu privire la proiectarea și construirea Gării Auto direcția nord pe lotul de pământ din str. Ismail, 105”, Primăria mun. Chișinău a repartizat SRL „Extremum” loturile nr. 1 și nr. 2 pentru proiectarea și construcția Gării Auto direcția Nord și amenajarea complexă și organizarea căilor de acces cu demolarea obiectivelor existente amplasate în perimetrele planului anexat cu condiția recuperării costului rezidual de bilanț proprietarilor obiectivelor supuse demolării de către SRL „Extremum”.

Menționează că, la data de 07 aprilie 2004, Guvernul RM, prin Hotărârea nr.357, a obligat Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor să stabilească beneficiarul proiectului și al construirii Autogării „Gara Nord”.

Susține că, prin decizia nr. 16/53-04 din 23 decembrie 2004 Consiliul municipal Chișinău a solicitat Ministerului Transportului și Comunicațiilor să restituie costul rezidual de bilanț proprietarilor obiectivelor supuse demolării, conform legislației în vigoare, iar prin scrisoarea nr. 1311-121 din 06 martie 2006 Guvernul RM a stabilit că, beneficiar la proiectarea și construcția obiectivului Gara Nord este Primăria mun. Chișinău.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 0910-1448 din 01 noiembrie 2007 Guvernul RM a acceptat transmiterea funcției de beneficiar al proiectului și construcției Gării Nord către Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor (în prezent, Agenția Transporturi).

Afirmă că, la data de 21 iunie 2004, a fost înregistrată SC „Gara Nord” SA, care la data de 20 iulie 2004, a încheiat cu SRL „Lascont” SRL contractul de antrepriză nr. 20/07-05, în baza căruia SRL „Lascont” a demolat bunurile proprietatea privată a ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, fără a-i restitui costul acestora.

Consideră că, toate acțiunile Primăriei mun. Chișinău, ale Guvernului RM și ale Ministerului Transportului și Comunicațiilor au fost efectuate cu încălcarea legislației în vigoare, iar din acest motiv, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL o perioadă mai mare de 7 ani a fost în imposibilitate să beneficieze de bunurile sale și a fost prejudiciată în proporții deosebit de mari.

Relevă că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 14/21-17 din 01 august 2008 i-a fost transmis în arendă pe un termen de 5 ani un lot de teren cu suprafața de 1,69 ha, din str. Nicolae Milescu Spătaru, mun. Chișinău, pentru reamplasarea întreprinderii industriale de producere din str. Ismail, 105, în legătură cu construirea „Gării direcția Nord”.

Declară că, pct. 3 al deciziei menționate stabilește că, costul imobilelor din str. Ismail,105, proprietate privată a ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, supuse demolării urma să fie restituit de Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor, care prin coordonare prealabilă a proiectului de decizie, în conformitate cu legislația în vigoare și necontestarea deciziei respective, a acceptat condițiile acestei decizii, însă nu le-a executat întrucât nu a achitat costul imobilelor din str. Ismail,105, mun. Chișinău supuse demolării.

Mai mult, prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1084 din 24 septembrie 2008, prin reorganizarea Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor s-a instituit Agenția Transporturi, care a preluat funcțiile Ministerului, iar conform

Hotărârii cu privire la aprobarea Regulamentului, structurii și efectivului limită al Agenției Transporturi nr. 1188 din 21 octombrie 2008, Agenția Transporturi este fondatorul întreprinderii „Gărilor și Stațiile Auto”.

Consideră că, prin acțiunile sale, pârâții au încălcat prevederile art. art. 9 și 46 din Constituția RM și ale art. art. 315, 316 și 337 din Codul civil, i-au încălcat drepturile la protecția proprietății garantat de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Dreptului Omului și a Libertăților Fundamentale și i-au cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Declară că, deși, conform raportului de expertiză nr. 887 din 25 decembrie 2008, valoarea de reconstituire a unui obiect analogic celui demolat în perioada anului 2009 constituie 2 580 650 lei, până în prezent pârâții nu i-au restituit prejudiciul cauzat.

Consideră că, responsabil de prejudiciul cauzat este Agenția Transporturi, care este succesor în drepturi al Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor.

Solicită schimbarea calității procesuale a Agenției Transporturi din calitatea de intervenient accesoriu în calitatea de pârâtă, încasarea din contul Agenției Transporturi a sumei de 2 580 650 lei, cu titlu de prejudiciu material, obligarea Consiliului municipal Chișinău să-i acorde un lot echivalent lotului din str. Ismail, 105, mun. Chișinău și încasarea de la pârâți a cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 1800 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10000 lei și a taxei de stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 25 iunie 2010 a fost admisă acțiunea parțial și au fost încasate din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul SRL „Planta-Vin” suma de 2580650 lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 3766 lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, suma de 10 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență de juridică și suma de 9000 lei, cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 2 603416 lei. A fost încasată din contul Consiliului municipal Chișinău în bugetul de stat suma de 68419,50 lei, cu titlu de diferență taxei de stat. În rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată (f. d. 222-228, vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Economice din 13 ianuarie 2011 a fost admis apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, casată hotărârea primei instanțe și restituită cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f. d. 55-58, vol. III).

Pe parcursul examinării cauzei, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cerere cu privire la mărirea cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea din contul pârâților SA „Gara Nord”, Consiliul municipal Chișinău, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, SRL „Lascont” și SRL „Extremum” a sumei de 3745053 lei, cu titlu de prejudiciu material, obligarea Consiliului municipal Chișinău de a aloca un lot echivalent cu cel din str. Izmail, 105, mun. Chișinău și încasarea de la pârâți a cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor în sumă de 3766 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10000 lei și a taxei de stat în sumă de 9000 lei (f. d. 165, 166, vol. III).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 mai 2014 au fost atrași în proces Agenția Proprietății Publice și Ministerul Finanțelor în calitate de intervenienți accesorii (f. d. 38, vol. IV).

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 08 decembrie 2014 a fost admisă acțiunea parțial și a fost încasată din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul SRL „Planta-Vin” suma de 2580650 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat în mărimea valorii de reconstituire a bunurilor supuse demolării și suma de 22766 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 2603416 lei. A fost încasată din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul statului suma de 41 000 lei, cu titlu de taxă de stat. În rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată (f. d. 52-65, vol. IV).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 a fost admis apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, casată hotărârea primei instanțe în partea reparării prejudiciului material și încasării cheltuielilor de judecată și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care au fost încasate în mod solidar din contul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și SA „Gara Nord” în beneficiul SRL „Planta-Vin” suma de 2 580 650 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat, în mărimea valorii de reconstituire a bunurilor suspuse demolării și suma de 22766 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost încasată în mod solidar din contul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și SA „Gara Nord” în beneficiul statului prin intermediul Trezoreriei de Stat, Ministerul Finanțelor, suma de 41 000 lei, cu titlu de diferență neachitată a taxei de stat. În rest a fost menținută hotărârea primei instanțe (f. d. 141-156, vol. IV).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2016 au fost admise recursurile declarate de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și SA „Gara Nord”, a fost casată integral decizia instanței de apel și a fost restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată (f.d.229-243, vol. IV).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și menținută hotărârea primei instanțe (f. d. 61-72, vol. IV).

La data de 02 mai 2017, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârilor judecătorești sunt ilegale, deoarece instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea și au apreciat în mod arbitrar probele prezentate.

Menționează că, conform pct. 2 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr.16/53-4 din 23 decembrie 2004, Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor i-a fost repartizat lotul de pământ cu suprafața de 4,33 ha, suplimentar la lotul cu suprafața de 2,73 ha, din str. Ismail,105, atribuit prin Hotărârea Guvernului RM nr.493 din 10 mai 2004, inclusiv lotul nr. 2 - 2,25 ha pentru proiectarea și construirea Gării auto nord, lotul nr. 3 - 2,08 ha (provizoriu) pentru amenajarea complexă și organizarea căilor de acces.

Susține că, conform pct. 4.3 și 4.6 din decizia enunțată, a fost solicitat Ministerului să determine la proiectare obiectivele pasibile demolării, să prevadă cheltuielile necesare pentru demolare și să restituie proprietarilor acestora costul rezidual de bilanț.

Afirmă că, responsabilitatea Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor de a restitui cheltuielile de demolare și faptul că a fost de acord să restituie proprietarilor costul rezidual de bilanț se atestă și prin faptul avizării proiectului de decizie a Consiliului municipal Chișinău cu privire la darea în arendă SRL „Planta-Vin” a unui lot de pământ din str. M. Spătaru.

Mai afirmă că, Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor și-a asumat acest angajament și în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 16/53-4 din 23 decembrie 2004.

Relevă că, Ministerul a recunoscut că, urmează să achite costul imobilelor prin demersul înaintat în instanța de judecată, prin care a solicitat numirea unei expertize în construcții pentru determinarea costului imobilelor supuse demolării, care au aparținut SRL „Planta-Vin”.

Invocă că, SA „Gara Nord” a prezentat suplimentar contractul de antrepriză nr. 20/07-05 din 20 iulie 2004, încheiat între SRL „Lascont” și SA „Gara Nord” și autorizația de construire nr. 08 din 31 ianuarie 2005, eliberată pe numele SA „Gara Nord”.

Consideră că, contractul de antrepriză și autorizația de construire demonstrează faptul că, demolarea imobilelor din str. Ismail,105 (proprietatea SRL „Planta-Vin”) a fost efectuată de către beneficiarul actelor enunțate.

Declară că, administrația publică locală și-a exercitat cu diligență obligațiile sale impuse de lege, punând în sarcina Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor să restituie costul imobilelor supuse demolării din str. Ismail,105 (proprietatea SRL „Planta-Vin”).

Consideră că, solicitarea SRL „Planta-Vin” cu privire la obligarea Consiliului municipal Chișinău de a-i atribui un alt teren echivalent celui din str. Ismail,105 este neîntemeiată, deoarece SRL „Planta-Vin” a avut acest teren în arendă, fiind proprietate municipală. Mai mult ca atât, Consiliul municipal Chișinău, în calitate de proprietar și gestionar al bunurilor sale, nu poate fi obligat să aloce un alt teren echivalent, după cum se solicită.

Menționează că, în ceea ce privește cerința cu privire la încasarea sumei de 3745053 lei, cu titlu de prejudiciu material, aceasta reiese din rezultatele expertizei efectuate în anul 2008 și calculele efectuate independent de către SRL „Planta-Vin”.

Consideră că, aceste calcule sunt incorecte, deoarece nu sunt luate în calcul și uzura acestor bunuri, iar venitul ratat urmează să fie solicitat doar în cazul în care reclamanții au avut activitate comercială.

Susține că, solicitarea de a încasa valoarea bunurilor demolate în anul 2004 conform expertizei, care a stabilit valoarea bunurilor analogice în perioada anului 2009, nu poate fi luată ca probă de bază în admiterea cerințelor, în temeiul prevederilor art. 158 CPC.

Prin referința depusă la data de 09 iunie 2017 și referința suplimentară depusă la data de 17 august 2017 SRL „Planta-Vin” a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Prin referința depusă la data de 04 iulie 2017 Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Prin referința depusă la data de 20 noiembrie 2017 SA „Gara Nord” a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel, cu încasarea

cheltuielilor de judecată din contul părții, care va pierde procesul, în sumă de 56251,65 lei.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 23 august 2017 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a solicitat încasarea din contul SA „Gara Nord”, Consiliului municipal Chișinău, Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, SRL „Lascont” și SRL „Extremum” a sumei de 3745053 lei, cu titlu de prejudiciu material, obligarea Consiliului municipal Chișinău de a aloca un lot echivalent cu cel din str.Izmail,105, mun. Chișinău și încasarea de la aceștia a cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor în sumă de 3766 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10000 lei și a taxei de stat în sumă de 9000 lei

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul ÎTȘ „Planta-Vin” SRL suma de 2580650 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat în mărimea valorii de reconstituire a bunurilor supuse demolării și suma de 22766 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 2603416 lei, în rest respingând acțiunea ca nefondată

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Consiliul municipal Chișinău, a ajuns la concluzia netemeiniciei acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că, soluția dată de către instanța de apel este pripită.

Astfel, în conformitate cu art. 130 alin. (1) și (2) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanță judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii,

apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că, contrar acestor prevederi, instanța de apel, judecând apelul, a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și asupra materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

La caz, se reține că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2016 au fost admise recursurile declarate de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și SA „Gara Nord”, a fost casată integral decizia instanței de apel și a fost restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Din decizia enunțată rezultă că, instanța de recurs a restituit cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, întru stabilirea cu exactitate a locului amplasării Gării auto, direcția Nord în raport cu locul amplasării bunurilor ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, însă instanța de apel, rejudecând cauza, a omis în mod repetat să elucideze aceste circumstanțe.

Or, analizând decizia instanței de apel supusă examenului legalității se atestă că, aceasta nu conține concluzii elocvente cu privire la locul amplasării Gării auto, direcția Nord în raport cu locul amplasării bunurilor ÎTȘ „Planta-Vin” SRL.

De asemenea, se mai reține că, conform raportul de expertiză nr. 887 din 25 decembrie 2008, întocmit de către Centrul național de expertize judiciare, valoarea de reconstruire a bunurilor imobile supuse demolării, ce au aparținut cu drept de proprietate ÎTȘ „Planta-Vin” SRL amplasate pe terenul de pământ din str. Ismail, 105, mun. Chișinău, la situația februarie 2009 constituie 2580650 lei.

Din raportul de expertiză enunțat rezultă că, în urma cercetărilor efectuate la fața locului pe terenul de pământ din str. Ismail, 105, mun. Chișinău s-a constatat că, obiectele cercetării sunt demolate și de aceea valoarea de reconstruire la data de 04 iulie 2002 și la momentul actual a fost stabilită de către experți în baza dosarului cadastral nr. 01004233184.

Însă, din cererea de chemare în judecată suplimentară rezultă că, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a invocat că, o parte a costului bunurilor, care au fost demolate, a fost recuperată de ÎM „Elita-5-Altepi” SRL, căreia i-a fost repartizată cealaltă parte a lotului de pe str. Ismail, 105 conform deciziei Primăriei mun. Chișinău nr.5/36-9 din 21 februarie 2002 (f. d. 40, vol. I).

Prin urmare, instanța de apel urma să verifice costul căror bunuri demolate a fost recuperat de către ÎM „Elita-5-Altepi” SRL și dacă în valoarea de reconstruire a bunurilor imobile supuse demolării, ce au aparținut cu drept de proprietate ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, stabilită de către expert, a fost inclus și costul bunurilor, care a fost recuperat de către ÎM „Elita-5-Altepi” SRL.

În contextul dat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, cele descrise incontestabil indică la o examinare superficială a cauzei, fără a intra în esența litigiului apărut în speță.

Ca urmare, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul

determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În speță, prezintă relevanță și faptul că, folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestuia, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Tehnico-Științifică „Planta-Vin” societate cu răspundere limitată împotriva Societății comerciale „Gara Nord” societate pe acțiuni, Consiliului municipal Chișinău, Societății cu răspundere limitată „Lascont”, Societății cu răspundere limitată „Extremum” și Ministerului Economiei și Infrastructurii, intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice și Ministerul Finanțelor cu privire la obligarea alocării unui lot de teren și repararea prejudiciului material, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Maria Ghervas

Ion Druță

Luiza Gafton

Mariana Pitic